

Demokrati och det rurala dilemmat

Lotta Herz

Isabel Roberth

Abstract

I vår uppsats undersöker vi sambandet mellan demokrati och andelen rural befolkning - en aspekt av demokrati och demokratisering som är relativt underrepresenterad inom dagens forskning. Vi lägger fram en hypotes om att låg moderniseringsgrad, politisk exkludering och låga utbildningsnivåer samverkar i rurala områden för att skapa ofördelaktiga demokratiförutsättningar. Vi prövar vår hypotes med hjälp av en statistisk analys i form av en bivariat korrelation och regressionsanalyser. För att inkludera mer abstrakta aspekter av den rurala problematiken för vi även ett teoretiskt resonemang.

Resultatet av vår statistiska studie visar att det finns ett signifikant samband mellan demokrati och andelen rural befolkning, men att det är svagt. Dock håller sambandet för närmare granskning i en regressionsanalys. På det teoretiska planet stärker existerande teorier om till exempel modernisering och urban bias vårt resonemang, och vi tycker oss se belägg för att demokratiska problem existerar på landsbygden.

Nyckelord: rural, urban, demokrati, demokratisering, urban bias, modernisering, utbildning

Antal ord: 8790

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.2 Syfte och frågeställning	1
1.3 Disposition	2
2. Tillvägagångssätt.....	3
2.1 Metod.....	3
2.2 Begrepp/Operationalisering	4
2.2.1 - Huvudsakliga begrepp.....	4
2.2.2. Övriga faktorer	5
2.3. Material	7
3. Teori	8
3.1 Ekonomisk Utveckling.....	8
3.2 Politisk exkludering	9
3.3 Utbildning	11
4. Resultat	13
5. Analys.....	17
5.1. Den statistiska betydelsen	17
5.2. Den teoretiska ramen.	19
6. Slutsats.....	22
7. Referenser	23
8. Appendix.....	25

1. Inledning

I Bangladesh lever 40 % av befolkningen på landsbygden under det nationella fattigdomsstrecket - den motsvarande siffran i landets städer är 14 %. I mellanöstern går 70 procent av barn i rurala områden inte i skola, och i Peru är spädbarnsdödligheten på landsbygden nästan dubbelt så hög som den är i urbana områden. (Potter et. al. 2008 s. 447-448; Bruneforth et al. 2005 s. 40). De ekonomiska och sociala skillnaderna mellan stad och landsbygd i världens länder är slående. Trots att ekonomisk tillväxt och urbanisering i många länder ökar så förblir rurala områden fattiga och outvecklade. Fattigdom är ofta utbredd och förutsättningarna för människorna i rurala områden ses generellt som lägre än för invånare i urbana områden. (Potter et al. 2008 s. 393) Det är istället städerna med sina industrier och koncentration av kunskap som ses som fattiga länders väg till framgång. På samma sätt är ofta städerna politikens centrum; där finner vi statsöverhuvudet och regering, och det är framförallt i städerna som de politiska besluten utformas och fattas. Dessutom är det i städerna som många politiska kamper mot diktaturer har sina starkaste fästen; dagens protester i Nordafrika eller revolterna mot Sovjet i Östeuropa under 1900-talet är båda slående exempel på detta. Vi vill i den här uppsatsen närmare utforska hur skillnaderna mellan stad och landsbygd påverkar länders demokratiska förutsättningar på ett globalt plan.

1.2 Syfte och frågeställning

Vår frågeställning lyder: *Hur ser sambandet ut mellan andelen rural befolkning och nivån av demokrati, och hur påverkar en hög andel rural befolkning länders demokrati?*

Vi tycker oss se ett negativt samband mellan demokrati och rural befolkning på det teoretiska planet och undersöker sambandet i empirin med hjälp av en kvantitativ studie. Vår hypotes är att en hög andel rural befolkning i ett land påverkar graden av demokrati negativt. Vi tror att låg ekonomisk utveckling, skev maktfördelning mellan stad och landsbygd och låga utbildningsnivåer på landsbygden minskar förutsättningarna för en välfungerande demokrati i länder med stor andel rural befolkning. I sin berömda artikel "Some social requisites for democracy: Economic development and Political Legitimacy" av Michael Lipset finner vi stöd för denna hypotes. "Although the various indices have been presented separately, it seems clear that the factors of industrialization, urbanization, wealth, and education, are so closely interrelated as to form one common factor" (Lipset 1959 s. 80).

1.3 Disposition

Vi har valt att dela upp vår uppsats i fyra huvudsakliga delar; metod, teori, resultat och diskussion. I vår metod del kommer vi först att gå igenom hur vi ska gå tillväga för att besvara vår frågeställning, tydliggöra vilka begrepp vi använder och redogöra för hur dessa operationaliseras i den statistiska analysen. I den teoretiska delen går vi igenom statsvetenskapliga teorier och tidigare forskning i relation till vår hypotes om olika demokratiproblem och faktorer som kan påverka demokrati negativt. Därefter följer ett avsnitt som behandlar vår kvantitativa undersökning och där vi presenterar våra statistiska resultat.

Sedan följer en diskussionsdel där vi kommer att koppla vår teoretiska ram om demokratihinder till den rurala problematiken och mer detaljerat gå igenom hur demokratiproblem yttrar sig på landsbygden. I detta avsnitt kommer vi även att tolka statistiken som presenterades i resultatdelen och diskutera våra teoretiska och empiriska resultat i relation till frågeställningen. Slutligen inkluderas en sammanfattning där vi kortfattat redogör våra resultat och reflekterat kring vår undersökning.

2. Tillvägagångssätt

2.1 Metod

För att undersöka sambandet mellan demokrati och andel rural befolkning använder vi oss dels av en kvantitativ analys, och dels av ett teoretiskt resonemang. Eftersom relativt få studier har gjorts inom området lämpar det sig väl med en kvantitativ studie då vi på det sättet kan avgöra om ett samband på den globala nivån överhuvudtaget existerar, och få en bredare bild av hur det ser ut i världen. Genom att använda oss av en kvantitativ studie kan vi dessutom uttala oss om sambandet på en generell nivå, vilket en fallstudie inte låter oss göra i samma utsträckning. Dock är vi medvetna om begränsningarna som en kvantitativ studie innebär, och eftersom vi även är intresserade av att på djupet förklara sambandet inkluderar vi också en teoretisk del där vi främst diskuterar mer abstrakta värden och koncept som i hög grad är relevanta till vår hypotes men som är svåråtkombara med statistik.

Vår statistiska analys grundar sig på bivariata korrelationer mellan relevanta variabler och regressionsanalyser. I vår hypotes kopplar vi samman modernisering, politisk exkludering och utbildning med andel rural befolkning. Vi undersöker sambanden mellan dessa variabler med en bivariat korrelationsanalys. Enligt rekommendation från metodlitteratur gällande SPSS undviker vi att inkludera dessa i en multivariat regressionsanalys, då en hög interkorrelation inom variabelgruppen som ska testas gör beräkningarna problematiska och ger opålitliga resultat (Lewis-Beck 1993 s. 192-193). I uppsatsen går vi istället teoretiskt igenom dessa faktorer och länkar dem till den rurala problematiken.

Det faktum att två variabler är korrelerade innebär inte alltid att det är givet att det beror på ett direkt samband mellan variablerna i fråga. Vi vill poängtera att det alltid finns en viss problematik med statistiska samband när det gäller kausalitet (Metodpraktikan 2007 s. 426-428). Faktumet att ett samband existerar och är statistiskt säkerställt betyder inte att den kausala riktningen på sambandet, det vill säga vad det är som påverkar vad, är uppenbar. Därför bör antaganden om kausalitet tolkas med viss försiktighet, och kan inte alltid ses som självklara. För att testa vår hypotes ytterligare och i så hög grad som möjligt utesluta spuriösa samband genomför vi regressionsanalyser där vi inkluderar andra faktorer som kan påverka demokratiutvecklingen utan att nödvändigtvis vara kopplade till rural befolkning. Dessa variabler är: etnisk fraktionering, militära utgifter, andel muslimer, bränsleexport, korruption, jämlikhet, och parlamentarism. Vi gör separata regressionsanalyser för två variabler som mäter urban befolkning; *urban population* och *non-agricultural population* för att kunna granska sambandet från så många olika vinklar som möjligt.

2. 2 Begrepp/Operationalisering

2.2.1 - Huvudsakliga begrepp

För att bäst kunna utforska effekterna av de variabler vi undersöker och få en mer realistisk bild av samspelet mellan dessa använder vi en gradskala för att mäta demokrati. Regimer kan inte delas in i antingen demokrati eller autokrati, det finns en uppsjö av olika regimtyper som kan sägas vara semidemokratiska, och en gradskala är därför berättigad (Rose 2009 s. 16). Vi har valt att använda oss av Vanhanens demokratiindex. Det kombinerar mått på deltagande och politisk konkurrens, och är baserat på procentandelen av befolkningen som röstar, det vill säga valdeltagande, och procent röster som inte faller på det största partiet. Vi har valt Vanhanens mått eftersom vi främst är intresserade av vilken påverkan den rurala problematiken har på deltagandet i det politiska livet, snarare än på civila och politiska rättigheter som t.ex. måttet *Freedom House* mäter. I vår teoretiska och analytiska utläggning tillkommer även en viss normativ aspekt av begreppet demokrati. Vi utgår ifrån att det är positivt och mer demokratiskt med högt politiskt deltagande även utanför det direkta valdeltagandet, i form av till exempel politiska partier, fackföreningar och annat politiskt engagemang. Fokus kan ändå sägas ligga på valdeltagande eftersom vårt demokratimått mäter detta.

För att mäta befolkningsfördelningen mellan rurala och urbana områden kommer vi att använda oss av mått som mäter graden av urban befolkning och graden av befolkningen som inte är beroende av jordbrukssektorn. Vi anser att dessa mått indirekt mäter andelen rural befolkning och gör det möjligt för oss att uttala oss om ungefär hur stor del av befolkningen som bor på landsbygden. Dessa mått är *urban population* från World Development index och Tatu Vanhanens mått *non-agricultural population*. Urbaniseringsmättet är från år 2002, och baserat på procenten av den totala befolkningen i länder som bor i områden som klassas som urbana. Värdena som ligger till grund för det här måttet är hämtade från World Banks befolkningsuppskattning och United Nations World Urbanization Prospects (QoG codebook s.158). Dock vill vi belysa problematiken kring begreppet urban befolkning. Begreppet "urban" är godtyckligt, och kan tolkas på många olika sätt. Det här reflekteras i statistiken, där mått ofta är baserade på enskilda länders definition av urbana områden och därför inte alltid ger en enhetlig bild av hur fördelningen ser ut i verkligheten (QoG codebook s.158). Kriterier för vad som ska räknas som urbana områden, till exempel hur stor befolkning som krävs för att ett område ska klassas som tätort, kan skilja sig mellan olika länder vilket kan påverka statistikens jämförbarhet. Dock anser vi inte att skillnaderna är så stora att resultaten inte blir jämförbara i den här undersökningen.

Vanhanens mått *non-agricultural population* mäter andelen människor som inte arbetar med eller är beroende av jordbruk, fiske, jakt eller skogsbruk, oavsett om dem är direktsysselsatta inom den här sektorn eller är beroende av en anhörig som arbetar inom sektorn (Faostat 2011). Det här måttet mäter alltså en annan sida av det rurala och tittar på en mer ekonomisk aspekt än urbaniseringsmättet. Det finns dock vissa problem som

bör tas i åtanke. Dels exkluderar inte måttet nödvändigtvis människor som bor i städer och dels grundar sig det på siffror från 1990. Då urbaniseringstakten i u-länder idag är väldigt hög är vi medvetna om att så gamla siffror inte ger en helt korrekt bild av läget idag. Dock tycker vi att måttet bidrar med viktig information, och till viss del kan anses spegla underliggande ekonomiska strukturer. Dessutom ger det en viktig motvikt till urbaniseringsmålet.

Vår hypotes menar att det samband som finns mellan demokrati och rural befolkning grundar sig i vissa faktorer som finns närvarande på landsbygden. Dessa faktorer är; modernisering, politisk exkludering och utbildning. I vår statistiska undersökning kommer vi att kvantifiera begreppet modernisering genom variablerna; BNP per capita (*GDP per capita, PPP*), fattigdom (*Population Below 1.25USD a day*) och HDI (*Human Development Index*). BNP per capita mäter det allmänna ekonomiska välståndet för befolkningen och vi anser därför det är ett intressant mått att inkludera. Då detta mått kan dock vara missvisande med tanke på fördelningen av välståndet, vi har därför valt att även mäta mängden människor som lever på under 1.25 dollar om dagen. Detta för att få en uppskattning på fattigdomens omfattning i länder. HDI är ett bredare mått på modernisering än BNP och fattigdom då det, förutom BNP per capita, även inkluderar mått på läskunnighet, aggregerad inskrivning i för, mellan och högstadiet och förväntad livslängd.

Utbildning mäts statistiskt med ett mått på genomsnittliga år i skola med separata värden för män och kvinnor. Detta mått ger oss en bra uppskattning på omfattningen av utbildning i olika länder, mer än enbart ett mått på läskunnighet som dessutom redan är inkluderat i HDI måttet. Politisk exkludering kan inte med det material som finns tillgängligt mätas på ett tillfredställande sätt och kommer därför endast utveckla denna faktor på ett teoretiskt plan.

2.2.2. Övriga faktorer

För att kontrollera för spuriösa samband kommer vi att inkludera en regressionsanalys där vi testar vårt samband mot diverse variabler som ofta anses ha påverkan på demokrati. Vi kommer inkludera följande variabler: etnisk fraktionisering, militärmakt, islam, bränsletillgångar, korruption, socioekonomisk jämlikhet och statsskick.

Etnisk fraktionisering ses ofta som ett hinder för stabil demokratisering eftersom heterogena samhällen är mer benägna att hamna i konflikt (Fish, Wittenberg 2009 s. 253). Vi inkluderar det därför i vår analys, och mäter det med måttet *ethnic fractionalization* som bygger sin definition av etnicitet på dels språkliga och dels rasmässiga egenskaper (QoG codebook s. 71).

Militärens makt inkluderas då det finns ett negativt samband mellan en stor militär och demokrati. En stark militär riskerar att bli en permanent maktfaktor i politiken som, i händelse av instabilitet, kan ta över makten från den demokratiska civila regeringen (Hadenius 1992 s.139-141) Vi mäter detta genom att titta på militära utgifter som procent av BNP. Måttet heter: *military expenditure* (QoG codebook s. 158).

Hög andel muslimer är en variabel som tidigare fått visst stöd som ett hinder för demokrati i undersökningar. Möjliga förklaringar till detta samband är att det ofta finns starka kopplingar mellan religiösa och statliga institutioner i muslimska länder. I muslimska områden finns det också ofta en stark distinktion mellan muslimer och människor som tillhör andra religiösa samfund. Dessutom är jämställdheten i många fall gravt eftersatt med låg status för kvinnor (Fish, Wittenberg 2009 s.253). Vi använder oss av måttet *Religion: Muslim* (QoG codebook s.137).

Huruvida ett land har oljetillgångar är också en variabel som är värd att inkludera i analysen. Oljetillgångar tenderar att koncentrera makten och tillgångarna till enskilda familjer eller personer (Welzel 2009 s. 80) Detta är sammankopplat med teorier om 'resource curse'; att länder med stora naturtillgångar som lätt kan hamna under central kontroll är mindre demokratiska (Welzel 2009 s. 76). För att mäta förekomsten av olja använder vi oss av måttet; *Fuel Exports (% of Merchandise exports)* (QoG codebook s. 157).

Korruption är en faktor som kan tänkas påverka graden av demokrati. Det är vanligt att demokrati sammankopplas till förekomsten av en effektiv rättsstat. Det finns goda grunder att anta att en hög nivå av korruption innebär en svag rättsstat, eller åtminstone bristande respekt för ett lands rättsystem, vilket kan vara skadligt för demokratin. (Rose 2009 s. 16) För att mäta korruption använder vi organisationens Transparency Internationals mått för uppfattad korruption: *Corruption Perception Index*. Detta mått fokuserar på korruption i den offentliga sektorn och definierar korruption som utnyttjande av offentliga uppdrag för egen vinning (QoG codebook s.66).

Vi mäter även ekonomisk jämlikhet för att undersöka om stora ekonomiska klyftor i samhället kan påverka demokratin. Sociala klyftor i samhället kan leda till konflikt om inkomstfördelningen är extremt hög (Welzel 2009 s. 79). Det kan även vara en indikator på stor polarisering i samhället och skev resursfördelning. Vi använder *Gini Index* för att mäta graden av jämlikhet, detta index mäter distribution av inkomst i samhället. (QoG codebook s. 149).

Vilket styrelseskick som ett land har är också en väletablerad variabel i demokratiforskning. Stark presidentmakt anses ofta vara mycket negativt för en god demokratisk utveckling (Fish, Wittenberg 2009 s. 259). Dessutom har det visat sig att länder som har ett system med president är mer troliga att ha ett mindre antal oppositionspartier. (Bogaards 2009 s. 226) Vi mäter detta genom att använda ett mått som tittar på graden av parlamentarism. Måttet undersöker hur stor maktseparation det finns mellan president och parlament samt den relativa makten mellan de två (QoG codebook s. 96).

2.3. Material

Det statistiska underlaget i vår studie är hämtat från Quality of Government-databasen, som är en internationell databas med en sammanställning av tvärsnittsdata från olika forskare och institut. Vi vill belysa problematiken som uppstår när man använder internationell statistik. Statistik som samlas in från många olika länder kan vara missvisande på grund av olika mätmetoder eller tillgänglighet till data, och bör därför tolkas med viss försiktighet. Speciellt gäller detta för u-länder där det kan vara svårt att samla in data eller få tag på tillförlitliga siffror. I vissa mått saknas det även värden för ett antal länder. Dock kan det antas att statistiken som finns till vårt förfogande är tillräckligt pålitlig för att vi ska kunna använda den i vår analys, och att vi har tillräckligt många fall för att kunna dra generella slutsatser.

Trots att databasen är omfattande har vi i vissa avseenden begränsats av den information som finns tillgänglig. Analysen skulle med fördel kunna kompletteras med mer data, framförallt om politiska och ekonomiska förhållanden på regional nivå. Men eftersom vi är begränsade av datan som finns tillgänglig i QoG-databasen går det inte att genomföra en sådan studie i nuläget. Dock kommer vi att utveckla dessa aspekter på ett teoretiskt plan.

I vår teoretiska undersökning har vi även använt oss av sekundärt material i form av vetenskapliga artiklar, böcker och undersökningar. Ett antal källor som vi har använt oss av är relativt gamla, här kan till exempel nämnas Lipset från 1959. Vi är medvetna om att den empiriska fakta som presenteras i dessa undersökningar inte är relevant idag, men vill argumentera för att de teoretiska modeller och tankar som presenteras i dessa verk fortfarande har en akademisk tyngd.

3. Teori

Vår hypotes om att det finns ett samband mellan andelen rural befolkning i ett land och demokrati grundar sig i tanken att vissa klassiska demokratihinder, närmare bestämt; låg moderniseringsgrad, brist på utbildning och politisk exkludering, kan återfinnas i hög grad på landsbygden, framförallt i u-länder. Vi menar att det är ett samspel mellan dessa tre faktorer som leder till sämre förutsättningar för ett aktivt politiskt deltagande för befolkningen på landsbygden och att det i sin tur påverkar ett lands demokratiska utveckling. I det här avsnittet redogör vi för de tre nämnda faktorerna och utvecklar på ett teoretiskt plan deras roll i den rurala problematiken. Vi vill understryka att vi tror att det är en kombination av dessa tre faktorer, snarare än varje faktor för sig, som kan ligga till grund för sambandet vi undersöker.

Det är framförallt bland u-länderna som vi kan hitta de ruralt dominerade länderna. Det finns en klar skillnad i graden av urbanisering i västländer och i u-länder. Andelen människor som lever på landsbygden är ofta långt högre i låginkomstländer än i rikare länder (Potter et al. 2008 s. 447). I Europa och Nordamerika bor ca 75 % av befolkningen i städer medan i mindre utvecklade regioner bor i genomsnitt ca 40 % av befolkningen i urbana områden. Dock finns det inom u-länderna stora regionala skillnader (Potter et al. 2008 s. 390). Eftersom den rurala problematiken yttrar sig främst i utvecklingsländer ligger uppsatsens fokus främst på dessa.

3.1 Ekonomisk Utveckling

Inom demokratiforskningen har moderniseringsteorin länge haft en central plats, men den ekonomiska tillväxten eller välståndets geografiska lokalisering är inte alltid inkluderad i diskussionen. Utveckling sker till stor del i urbaniserade områden, medan rurala områden ofta är betydligt fattigare och outvecklade (Desai, Potter 2008 s. 237). För att utreda vilken effekt detta får på demokrati går vi först igenom moderniseringsteorin på ett djupare plan och i en senare del analyserar den i ljuset av den rurala problematiken.

Moderniseringsteorin menar att det finns ett positivt samband mellan demokratisk utveckling och modernisering och grundar sig i tanken att allt eftersom ett samhälle blir mer modernt så blir det även mer demokratiskt genom att makten omfördelas från eliterna till massorna. Den här processen sker på grund av faktorer såsom högre utbildningsnivåer, urbanisering, bättre kommunikation och högre inkomster, vilka ofta följer en ekonomisk tillväxt (Welzel 2009 s. 81). Axel Hadenius beskriver det så som "Through industrialization and a generally increased prosperity, formerly oppressed and underprivileged groups would obtain improved political resources, and thereby greater possibilities to hold their own in public life..." (Hadenius 1992 s. 78) Trots flera viktiga

undantag (t.ex. Indien och Botswana) så har moderniseringsteorin stort historiskt och vetenskapligt stöd, och är allmänt vedertagen i den akademiska världen (Bernhagen 2009 s. 111).

Städer och urbanisering har en central roll i utvecklingsprocessen. Städer erbjuder en koncentration av resurser som kapital, kunskap och arbetskraft, och ses som drivmotorn bakom moderna ekonomier. Utvecklingsstrategier i många länder är dessutom ofta specifikt riktade mot storstäder, vilket innebär att landsbygd och småstäder får färre investeringar och sämre möjligheter att lyfta sig ur fattigdom (Potter et al. s. 393). Den tillväxt som sker i många länder idag är därmed ofta koncentrerad till städer, och det finns ett starkt positivt samband mellan ett lands per capita-inkomst och graden av urbanisering (Desai, Potter 2008 s. 237, 240).

Detta innebär att landsbygden blir allt mer perifer i både social, ekonomisk och politisk mening, arbetslösheten är ofta skyhögt med stor brist på arbetstillfällen inom framförallt den agrara sektorn (Dicken 2007 s. 511). Jobben finns istället inom industrin, men eftersom den överväldigande majoriteten av industrier är koncentrerade till storstäder förblir landsbygden fattig och underutvecklad. I vissa fall lokaliseras industrier till rurala områden men detta förutsätter ett mycket välutbyggt transportnät, som ofta inte finns på plats (Dicken 2007 s. 511).

Det positiva samband som moderniseringsteorin sätter mellan demokratisering och industrialisering (Welzel 2009 s. 81) skulle därför innebära att länder med stor del rural befolkning har sämre förutsättningar för att demokratiseras eller ha en stabil demokratisk regim. Vi menar att till exempel brister inom infrastruktur, låg sysselsättning och ofördelaktiga ekonomiska förhållanden på landsbygden påverkar demokratin i och med att det minskar förutsättningarna för aktivt politiskt deltagande i form av valdeltagande eller etablerandet av politiska organisationer med politisk makt.

3.2 Politisk exkludering

För att undersöka förhållandet mellan stad och landsbygd fokuserar vi i detta stycke på teorin om urban bias, vilken behandlar de konflikter som kan uppstå mellan det urbana och det rurala och den politiska exkludering som kan bli följden. Trots att moderniseringsteorin skildrar ett relativt harmoniskt förhållande mellan demokrati och ekonomisk utveckling menar andra teoretiker att så inte är fallet. Modernisering innebär ofta en ekonomisk omstrukturering i form av ökad industrialisering. (Hadenius 1992 s. 79-81).

Enligt Michael Lipton är industrialiseringen förknippad med en kronisk konflikt mellan stad och landsbygd. Industrialisering och modernisering, framförallt i utvecklingsländer, kräver kapital som många gånger inte finns på plats. Trots att det finns ett visst kapitalinflöde i form av bistånd, utländska direktinvesteringar och lån så täcker dessa ofta bara en bråkdel av industrialiseringskostnaderna. I många fall innebär detta att staten lutar sig mot den agrara sektorn, som därmed pressas på att gå med så mycket vinst som möjligt. (Lipton 1977 s.65f.) Ett sådant exempel kan hittas i Kina.

Regeringen, oroad över den snabba urbaniseringen på 60-talet, ansåg att det fanns ett starkt behov av att kontrollera befolkningen och skapa arbeten åt medborgarna i städerna. Detta innebar en medveten policy av att pressa fram överskott och beskatta den agrara sektorn för att finansiera en industrialisering i städerna. (Desai, Potter 2008 s. 270) Genom politiska beslut omfördelas resurser och mark i syfte att påskynda industrialiseringsprocessen, på bekostnad av det rurala samhället. Den snedvridning som uppstår mellan stad och landsbygd får både politiska och ekonomiska konsekvenser (Varshney 1993 s.7-8).

Urban bias har även politiska aspekter; enligt ekonomen Michael Lipton, en ledande forskare inom konceptet urban bias, innebär urban bias att rurala intressen är underrepresenterade politiskt. Något som på sikt leder till att ekonomisk och politisk policy anpassas till urbana behov snarare än rurala. Man kan beskriva det som ett nollsummespel mellan stad och landsbygd, där den urbana befolkningens intressen är oförenliga med den rurala befolkningens. Detta yttrar sig främst när man tittar på matpriser; befolkningen i städerna vill ha låga matpriser medan landsbygdsbefolkningen vill ha så hög avkastning som möjligt för produkterna de producerar (Lipton 1977 s. 67f.). Politiska ledare har starkast incitament för att tillgodose de urbana intressena eftersom den gruppen har större politisk makt och inflytande, är bättre utbildade och är organiserade i fackföreningar och andra organisationer (Potter et al. s. 445). Detta innebär att satsningar på till exempel industri och infrastruktur ofta är koncentrerade till städer, en snedfördelning av resurser som konsekvent missgynnar landsbygden (Potter et al. s. 393). En oförmåga hos de politiska ledarna att tillgodose den urbana befolkningens krav på t.ex. rimliga matpriser kan lätt leda till politisk instabilitet och revolutionära stämningar. (Wegren 2002 s. 458) Som ett exempel kan nämnas revolutionerna i Nordafrika våren 2011 som till viss del utlöstes av höga matpriser. (MacKenzie 2011 s.1)

Men vad är det då som hindrar landsbygdsbefolkningen från att få politisk makt? På grund av urban bias och faktorer så som lägre utbildningsnivå, politisk och etnisk splittring, sämre samhällslig utveckling och logistiska faktorer har befolkningen i rurala områden svårt att organisera sig och är därför svaga politiskt. Detta resulterar i att de rurala regionerna ofta hamnar i en situation som innefattar fattigdom, lägre levnadsstandard och hög arbetslöshet. Detta leder i sin tur till en oförmåga att hindra urban bias policys (Wegren 2002 s. 458 f.).

Konflikten mellan stad och landsbygd är dock inte begränsad till endast två aktörer. I många fall handlar det inte enbart om ett maktspel mellan urbana eliter och den rurala underklassen, utan inkluderar även rurala eliter och kommersiella intressen. Det här försvårar bilden betydligt då de rurala eliternas intressen, som ofta är riktade mot storskaligt jordbruk, inte alltid är förenliga med de små, självförsörjande jordbrukarnas intressen. (Lipton 1977 s. 66)

Den här typen av hierarkiska maktstrukturer yttrar sig på olika sätt. Till exempel beskyddarskap (patronage) är ett fenomen som existerar världen över. Det förekommer framförallt i afrikanska länder, men är även utbrett i många andra u-länder. Det är ett sätt att befästa urban bias, och innebär att makthavarna allokerar materiella eller andra fördelar till individer eller regioner för att vinna politiskt stöd. Det är viktigt att skilja

beskyddarskap från korruption som är olagligt (Green, E 2008). I etablerade demokratier är det ofta svårt för befolkningen att få information om kandidater; och synliga publika fördelar såsom lokala projekt är därför ett vanligt sätt för politiker att vinna röster. Offentliga projekt på landsbygden i perifert lokaliserade områden som sponsras av politiska kandidater är vanligt i u-länder. Genom att på olika sätt använda sig av beskyddarskap kan politiska ledare försäkra sig om stöd från de rurala områdena trots att de i många fall för en politik som på längre sikt är ogynnsam för den rurala befolkningen (Green, E 2008). Dock har politiker i länder som inte har någon etablerad opposition inte samma behov av att använda sig av denna strategi utan utövar sitt beskyddarskap på ett mindre synbart sätt (Green, E 2008). Beskyddarskap kan också vara en taktik som makthavare använder sig av för att få stöd från landets eliter, och är inte alltid synonymt med att försöka vinna folkligt politiskt stöd. Exempelvis kan det vara att ge fördelar till de lokala ledarna i syfte att få dem att omlokalisera sig till huvudstaden och maktens centrum. På det sättet isolerar makthavarna de lokala ledarna från sin väljarbas och kan lättare styra den politiska agendan (Green, E 2008).

I flera länder finns det även sociala, kulturella eller politiska omständigheter som stärker urban bias. Till exempel i Filippinerna har ett flertal institutioner som motverkat politisk organisering bland den rurala befolkningen etablerats och fortlevt under en rad regimskiften. Dessa inkluderar allt från beskyddarskap, krigsherrar och kyrkliga institutioner till valmekanismer som systematiskt har gjort det lättare för eliterna att kontrollera de rurala massorna. Dessa har främst varit verksamma under auktoritära regimer men har levt kvar även under mer demokratiska regeringar. År 1990 var cirka 60 % av Filippinernas befolkning beroende av jordbruk, och ungefär tre fjärdelar av dessa levde i fattigdom. Löften från politiker om förbättrade socioekonomiska förhållanden för landsbygdsbefolkningen ledde sällan till några praktiska åtgärder, och den kroniska fattigdomen på landsbygden lever vidare medans den politiska agendan fortsätter att domineras av rurala och urbana eliter. (Lara, Morales, 1990 s. 146-148)

Urban bias är ett brett fenomen som kan påverka landsbygden negativt på olika sätt. Det kan innebära att landsbygden utnyttjas och att det blir en snedvridning av makt mellan stad och landsbygd; den rurala befolkningen exkluderas och hindras från att delta på samma villkor i den politiska sfären som urbana medborgare, och dåliga rurala policys ibland närmast institutionaliseras. Urban bias är alltså en process som vi anser borde vara ett stort hinder för en lyckad demokratiseringsprocess i länder med en stor rural population, där den rurala befolkningen på olika sätt marginaliseras politiskt, och hindras från att till fullo delta i demokratiska processer.

3.3 Utbildning

Kända tänkare såsom Montesquieu, Locke, Rousseau, Mill och Aristotles har alla hyllat utbildning som ett medel som stärker individer. Dessa tankar lever vidare än idag och många anser det finns en länk mellan utbildning, det civila samhället och demokrati.

Vikten av utbildning och dess positiva påverkan på demokrati är en syn som delas av många forskare, organisationer och stater (Wells 2008 s. 606-607).

Lipset, i sin artikel *Social requisites for democracy - economic development and political legitimacy*, menade att utbildning gör människor mer benägna att visa tolerans och att motstå dragningskraften i extremistiska rörelser, samt gör dem mer troliga att fatta rationella politiska beslut. I en undersökning frågades folk om sina åsikter i fråga om demokratiska normer och syn på minoriteter, undersökningen visade sig att utbildning var den faktor som man främst kunde urskilja som avgörande för människors åsikter. Högre utbildning var en större förklaringsfaktor än inkomst eller yrke (Lipset 1959 s. 79).

För att ytterligare förklara kopplingen mellan demokrati och utbildning kan man använda sig av socialiseringsteorin, denna teori menar att elever blir socialiserade till att uppskatta och arbeta för demokratiska värderingar. Tanken är att utbildningen leder till sociala färdigheter, attityder och uppförande som stärker det politiska deltagandet. Med andra ord gör utbildning människorna mer 'moderna' och därmed mer öppna för demokrati och demokratiska värderingar. Detta gäller framförallt lägre nivåer av utbildning; att befolkningen får tillgång till ett minimum av utbildning bidrar till att människor börjar sträva efter ett mer demokratiskt samhälle (Wells 2008 s. 607). Detta förutsätter dock att utbildningen som ges är demokratisk i sitt innehåll, det finns fall där utbildningen är anti-demokratisk, exempelvis genom att skolan främjar auktoritära eller kommunistiska värderingar (Wells 2008 s. 608).

Utbildningens betydelse för demokratiseringsprocesser är en faktor som alltså har brett teoretiskt stöd, men hur ser det ut i verkligheten? I vissa fall har en hög nivå av utbildning inte inneburit en lyckad demokratisk process (Wells 2008 s. 606) och man ska akta sig för att ta sambandet mellan demokrati och utbildning för en sanning. I vissa fall visar undersökningar ett tvetydigt samband, där det kan konstateras att utbildning kanske främst ökar det sociala deltagandet, oavsett om det är demokratiskt deltagande eller inte. Flera diktaturer har till exempel haft stort stöd bland studenter, bland annat Hitler eller diverse kommunistiska rörelser. Genom statistiska undersökningar kan det ändå konstateras att det generellt sett finns en stark korrelation mellan utbildning och demokrati. (Glaeser et al. 2007 s. 79) Grundläggande utbildning ökar chansen för att auktoritära regimer skall demokratiseras. Dessutom visar flertalet undersökningar att utbildning bidrar till transitionen från autokrati till demokrati sker, och det går därmed att med stor sannolikhet säga att sambandet mellan demokrati och utbildning håller även på det empiriska planet (Glaeser et al. 2007 s. 81). Dock finns det betydande skillnader mellan urbana och rurala områden när det gäller utbildningsmöjligheter som vi anser borde påverka demokrati (Bruneforth et al. 2005 s. 39).

4. Resultat

I föregående stycke har vi utvecklat det teoretiska sambandet mellan demokrati och modernisering, politisk exkludering och utbildning och kan konstatera att det till stor del kan styrkas på det teoretiska planet. I det här avsnittet presenterar vi resultaten av våra statistiska undersökningar. Vi kommer att redovisa sambandet mellan demokrati och rural befolkning samt testa vårt samband i form av multivariat regression.

Tabell 1: Korrelation med demokrati (vanhanen_index)

Variabel	Korrelation (Pearsons R)	N
Urban population	0.399**	N = 190
Non-agricultural population	0.517**	N = 171

** = Korrelationen är signifikant på 0.01 nivån

I tabell 1 har vi korrelerat våra två oberoende variabler, andelen icke-agrar befolkning och andelen urban befolkning, med demokrati. Korrelationen mäts i Pearsons r, ett mått på det linjära sambandet mellan två variabler. Pearsons r är ett spridningsmått som varierar mellan -1 och +1, och visar sambandets styrka och riktning - det vill säga att ett värde på 1 visar ett perfekt positivt samband, ett värde på -1 visar ett perfekt negativt samband, medans ett värde på noll indikerar att det inte finns något samband. (Metodpraktikan 2007, s. 414-415)

Det starkaste sambandet finns mellan icke-agrar befolkning och demokrati, med ett korrelationsvärde på 0.517. Sambandet mellan urban befolkning och demokrati är något svagare, och har ett korrelationsvärde på 0.399. Båda sambanden är signifikanta på 0.01 nivån, vilket innebär att sambandet är statistiskt säkerställt och att man med 99 procents säkerhet kan konstatera att det inte är slumpmässigt.

Tabell 2: Bivariat korrelation

	Urban population (%)	Non-agricultural population (%)	Average years of education (female)	Average years of education (male)	Poverty ¹	GDP per capita ²	HDI
Urban population (%)	1 N = 190	0.781** N=170	0.548** N=173	0.569** N=173	-0.684** N= 117	0.642** N=178	0.699** N=175
Non-agricultural population (%)	0.781** N=170	1 N=171	0.792** N=163	0.792** N=163	-0.778** N=111	0.665** N=164	0.868** N=165
Average years of education (female)	0.548** N=173	0.792** N=163	1 N=174	-0.969** N=174	-0.682** N=116	0.551** N=167	0.848** N=165
Average years of education (male)	0.569** N=173	0.792** N=163	0.969** N=174	1 N=174	-0.668** N=116	0.555** N=167	0.839** N=165
Poverty ¹	-0.684** N=117	-0.778** N=111	-0.682** N=116	-0.668** N=116	1 N=117	-0.686** N=117	-0.865** N=114
GDP per capita ²	0.642** N=178	0.665** N=164	0.551** N=167	0.555** N=167	-0.686** N=117	1 N=178	0.699** N=172
Human development Index (HDI)	0.699** N=175	0.868** N=165	0.848** N=165	0.839** N=165	-0.865** N=114	0.699** N=172	1 N=175

*= signifikant på 0.05 nivå

**= signifikant på 0.01 nivå

1 Population below 1.25 a day

2 Köpkraftsjusterad för USD

Tabell 2 beskriver korrelationen mellan de ursprungliga oberoende variablerna icke-agrar befolkning (*non-agricultural population*) och urban befolkning (*urban population*) med det genomsnittliga antalet år i folk har gått i skola (*Average years of education*), andelen av befolkningen som lever på mindre än 1.25 USD per dag (*population below 1.25 USD a day*), köpkraftsjusterat BNP per capita (*GDP per capita PPP for USD*) och HDI (*human development index*). Resultaten visar att det finns en stark korrelation mellan variablerna som inkluderas i korrelationsanalysen och urban respektive icke-agrar befolkning. Detta betyder att ju mer urbaniserat ett land är desto

högre är dess BNP per capita, befolkningens utbildning och HDI och desto lägre är deras fattigdom.

För att vidare undersöka och testa vårt samband gör vi en regressionsanalys där det ursprungliga sambandet mellan urban befolkning och demokrati testas mot andra faktorer som ofta anses påverka demokratin i ett land. Dessa variabler är: andel muslimer, militära utgifter, uppfattad korruption, parlamentarism, etnisk fraktionisering, bränsle export och socioekonomisk jämlikhet mätt med gini-indexet. Resultatet av analysen presenteras i tabell 3:

Tabell 3: Regressionsanalys: demokrati och urban population

Variabel	Beta	N	Adjusted R ²
Urban population (%)	0.276**	N = 190	
Religion (andel muslimer)	-0.243**	N = 187	
Military expenditure (% of GDP)	-0.060	N = 156	
Perceived corruption	0.126	N = 181	
Parlamentarism	0.074	N = 146	
Ethnic Fractionalization	-0.193**	N = 187	
Gini index (inequality measure)	-0.262**	N = 151	
Fuel exports (% of merchandise exports)	-0.078	N = 126	
			0.585

* = signifikant på 0.05 nivån

** = signifikant på 0.01 nivån

Det framgår av analysen att det statistiska sambandet mellan demokrati och den ursprungliga oberoende variabeln, urban befolkning, är signifikant på 0.01 nivån och har ett betavärde på 0.276. Betavärdet gör det möjligt att jämföra hur stor påverkan de enskilda variablerna har på den oberoende variabeln i relation till varandra, och låter oss också se i vilken riktning den oberoende variabeln påverkas.

Det finns även tre andra variabler som är signifikanta och påverkar den oberoende variabeln. Dessa variabler är andelen muslimer, etnisk fraktionisering och socioekonomisk jämlikhet, som alla har en signifikansnivå på 0.01 och betavärden som närmar sig den ursprungliga variabelns (det vill säga urban population).

För att mäta den förklarade variansen använder vi oss av det justerade r²-värdet. R²-värdet indikerar hur mycket av förändringen i den beroende variabeln, demokrati, som förklaras av det linjära sambandet mellan de oberoende variablerna i regressionsanalysen (Körner, Wahlgren 2006 s. 364). Den förklarade variansen för sambandet mellan urban befolkning och demokrati är 0.585. Det här innebär att 58.5%

av variationen i den beroende variabeln, demokrati, kan förklaras med variablerna som inkluderas i regressionsanalysen.

Tabell 4: Regressionsanalys demokrati och icke-agrar befolkning
Beroende variabel: Demokrati (van_index)

Variabel	Beta	N	Adjusted R ²
Non-agricultural population	0.286**	N=171	
Religion (andel muslimer)	-0.223**	N=187	
Military expenditure (% GDP)	-0.046	N=156	
Perceived corruption	0.161	N=181	
Parlamentarism	0.043	N=146	
Ethnic Fractionalization	-0.172*	N=187	
Gini index (mean)	-0.214**	N=151	
Fuel exports (% of merchandise exports)	-0.052	N=126	
			0.581

* = signifikant på 0.05 nivå

** = signifikant på 0.01 nivå

I tabell 4 redovisas en regressionsanalys motsvarande den som redovisas i tabell 3, men med icke-agrar befolkning som oberoende variabel istället för urban befolkning. Sambandet mellan icke-agrar befolkning och demokrati är signifikant, och har ett betavärde på 0.294.

Regressionsanalysen visar att utöver urban befolkning så har andelen muslimer, etnisk fraktionisering och socioekonomisk jämlikhet signifikant påverkan på sambandet, dock med lägre betavärden än den ursprungliga variabeln. Den förklarade variansen är 0.581, vilket är något lägre än den förklarade variansen för sambandet mellan urban befolkning och demokrati.

5. Analys

5.1. Den statistiska betydelsen

I den här delen kommer vi att tolka de statistiska resultat som presenteras i föregående avsnitt och sätta dem i en teoretisk kontext.

Hypotesen om sambandet mellan demokrati och rural befolkning grundar sig på vårt teoretiska resonemang om att det är en samverkan mellan modernisering, utbildning och politisk exkludering som skapar ofördelaktiga demokratiförutsättningar på landsbygden. Vi kan se från resultatet av vår statistiska undersökning att detta samband existerar även på det empiriska planet (se tabell 2). Variablerna läskunnighet, fattigdom, BNP per capita och HDI är starkt korrelerade med rural befolkning, och det är alltså tydligt att dessa variabler existerar i större utsträckning på landsbygden än i urbana områden. Vår teoretiska genomgång beskriver ett tydligt negativt samband mellan dessa faktorer och demokrati, och det förekommer förmodligen många demokratiska problem på landsbygden, även om dessa inte alltid reflekteras i vår statistik. Närvaron av dessa negativa faktorer på landsbygden innebär att den rurala befolkningen har sämre sociala och ekonomiska förutsättningar än den urbana befolkningen. Om vi återkopplar till vår teoretiska del så borde detta innebära att den rurala befolkningen är mindre politiskt aktiva.

I tabell 1 kan vi konstatera att det finns ett statistiskt säkerställt positivt samband mellan andelen urban befolkning och demokrati i världens länder, både för måttet på urban befolkning och för måttet icke-agrar befolkning. Dock kan vi även se att sambandets styrka skiljer sig mellan de två variablerna. Sambandet mellan måttet på icke-agrar befolkning och demokrati är betydligt starkare än det mellan måttet på urban befolkning och demokrati - ett något förbryllande resultat, då måtten förvisso har olika namn, men ändå mäter likande aspekter av samhällets struktur, och är tämligen högt korrelerade med varandra. Det tillkommer en given problematik när man jämför mått som är så pass långt ifrån varandra tidsmässigt som icke-agrar befolkning, med värden från år 1990, och demokrati, med värden från 2002, är. Men det förklarar inte varför korrelationen med senare mått är så pass mycket högre på ett tillfredsställande sätt.

En möjlig förklaring till den stora skillnaden i korrelation är den enorma urbanisering som har skett de senaste årtiondena, framförallt i u-länder. Antalet städer med över en miljon invånare växte från endast 24 på 1920-talet till över 380 på 2000-talet, och en betydande del av den här ökningen beror på rural - urban migration (Desai, Potter 2008 s. 240). Vissa forskare argumenterar för att skiljelinjen för det som är ruralt och det som är urbant får allt mindre betydelse i takt med att andelen av befolkningen som bor i städer ökar, och att rurala och urbana ekonomiska och sociala verksamheter blir allt mer integrerade. (Potter et al. 2008 s. 405f) Urbanisering i så stor omfattning är

ett relativt nytt fenomen, och har framförallt tilltagit i kraft de senaste decennierna. Vi menar att urbaniseringsmättet från 2002 och den svagare korrelationen med demokrati reflekterar den här förändringen, medan det äldre måttet på icke-agrar befolkning reflekterar tidigare förhållanden när skillnaderna mellan stad och landsbygd var mer uttalade.

Dock tycker inte vi att det här gör den rurala problematiken irrelevant. Vi tycker oss se starka bevis på att den rurala problematiken fortfarande är aktuell, både i politisk och i ekonomisk mening. Som tidigare nämnts är skillnaderna mellan stad och landsbygd stora, en utveckling som medför problem för drastiskt växande städer såväl som den allt mer utarmade landsbygden i form av till exempel snabbt ökande urban fattigdom och skyhögt rural arbetslöshet. Faktumet att sambandet finns och att det fortsätter vara signifikant vid närmare granskning i en regressionsanalys betyder också att det finns viss förklaringskraft i vår hypotes. Hög andel rural befolkning tycks påverka demokrati negativt, om än i mindre omfattning än vad vi hade hoppats på.

En negativ bieffekt av att vi inte varit möjliga att mäta deltagande på en regional nivå inom länder är att ett den demokratinivå som ett land innehar i Vanhanens index inte nödvändigtvis är jämnt fördelad över landet. Vissa regioner kan ha en "högre" demokratigrad än andra; det är fullt möjligt att vissa regioner har ett lägre deltagande än det nationella medelvärdet. Detta innebär att vår undersökning, om vi ska inta en strikt hållning, inte mäter det vi är intresserade av på det mest optimala sättet. Det går fortfarande att yttra sig om den rurala problematikens verkan på demokrati på nationell nivå, men det är möjligt att vår mätmetod innebär att vi missar regionala nyanser och skillnader som skulle ha kunnat ge en mer detaljerad skildring av hur förhållandet mellan stad, landsbygd och demokrati ser ut.

För att vidare testa vår hypotes och kontrollera för spuriösa samband i så stor utsträckning som möjligt använder vi oss av två regressionsanalyser. Resultaten av dessa visar att sambandet mellan demokrati och urban/icke-agrar befolkning kvarstår under kontroll för andra variabler, och att de är signifikanta på 0.01 nivån. Signifikansen innebär att vi kan konstatera att urban befolkning och icke-agrar befolkning har en mätbar, självständig effekt på demokrati, vilket stärker vår hypotes. Den förklarade variansen närmar sig 0.6 i båda analyserna, vilket innebär att variationen i demokrati förklaras till ungefär 60 % av de variabler vi valde att testa för. Detta stärker vår regressionsanalys, i och med att det tyder på att variablerna ger en relativt bra bild av vad det är som påverkar demokrati och därmed har en god chans att effektivt testa för spuriösa samband, vilket också indirekt stärker vår hypotes. Men det är viktigt att komma ihåg att andra variabler utöver urban och icke-agrar befolkning också visade sig vara signifikanta, och att dessa hade betavärden som närmade sig de ursprungliga variablernas. Av detta kan vi dra slutsatsen att det är fler faktorer än bara andelen urban eller icke-agrar befolkning som påverkar demokratin i ett land, men att dessa variabler ändå har en självständig effekt på demokrati.

5.2. Den teoretiska ramen.

För att återkoppla till vår ursprungliga frågeställning vill vi i detta avsnitt utreda vi hur en hög andel rural befolkning i ett land påverkar demokrati utifrån de teorier vi tidigare har presenterat. Eftersom Vanhanens demokratindex delvis är baserat på valdeltagande kan vi dra slutsatsen att den rurala befolkningen röstar i mindre utsträckning än den urbana. Utifrån statistiken är det svårt att avgöra hur involverad den rurala befolkningen är i andra aspekter av det politiska livet, men eftersom indexet också inkluderar politisk opposition kan man dock ana att den rurala befolkningens deltagande även är eftersatt inom andra politiska arenor.

Enligt moderniseringsteorin är modernisering en avgörande förutsättning för en demokrati, och det självklara antagandet är att landsbygden är mindre utvecklad och att demokratiförutsättningarna därför är sämre. Vad är det då som hindrar den ekonomiska utvecklingen i rurala regioner?

Enligt forskare som Michael Lipton beror en stor del av klyftan mellan stad och landsbygd på urban bias och politiska och ekonomiska policys som är vinklade mot städer och urbana områden. Dock tycker vi oss också se en länk mellan de geografiska förutsättningarna på landsbygden och modernisering. Trots revolutionerande utveckling inom till exempel kommunikationsteknik så spelar fysiska avstånd fortfarande en avgörande roll för modernisering och rural utveckling. Trots att teknik som mobiltelefoner och internet ökar kommunikationsmöjligheterna även i svårtillgängliga rurala områden är välfungerande vägar, järnvägsnät och telekommunikation är grundläggande förutsättningar för att nationella och internationella företag ska vilja investera och etablera sig i mer perifera områden (Dickens s. 180). Till exempel i Indien finns en tydlig korrelation mellan satsningar på rural infrastruktur och rural ekonomisk utveckling, och forskare har kommit fram till att det finns en stark koppling mellan inkomstskillnader och skillnader i infrastruktur runtom i landet (Chakraborty, 2009 s. 77-78). Det vill säga, i rurala områden med mer utvecklad infrastruktur var också genomsnittslönerna betydligt högre än i områden med sämre förutsättningar inom infrastruktur. Bristfällig infrastruktur utgör alltså ett ekonomiskt hinder som indirekt minskar förutsättningarna för demokratisk utveckling. Bristen på infrastruktur i rurala områden innebär fortsatt låg ekonomisk utveckling och bidrar indirekt till den politiska maktlösheten och skeva resursfördelning som förknippas med urban bias.

Rurala områden är ofta svårtillgängliga, där befolkningen måste resa långa avstånd för att ta sig till skolor, affärer, marknader m.m. Dålig infrastruktur utgör ett betydande hinder för rurala samhällens utveckling, och medför att rurala områden som befinner sig långt från urbaniserade områden ofta blir isolerade både ekonomiskt och politiskt. Att aktivt delta i politiken blir ett problem när människor bor i perifera områden. Logistiska faktorer som långa avstånd till allmänna samlingspunkter, vallokaler och institutioner gör det också svårt för människor i rurala områden att organisera sig politiskt och att delta på ett effektivt sätt, speciellt i de områden som inte har tillgång till telekommunikation eller internet.

Vår operationalisering av modernisering inkluderar fattigdom. Denna variabel kan dock ifrågasättas. Det inte alltid självklart att det är just fattigdomen på landsbygden som förhindrar ett aktivt politiskt deltagande. En stor andel av befolkningen i städer, i framförallt u-länder, lever ofta också i djup fattigdom. Det finns dock avgörande skillnader mellan urban fattigdom och rural fattigdom. Framförallt kan det konstateras att det är långt fler på landsbygden som lever i fattigdom än i städerna, uppskattningsvis lever tre fjärdedelar av världens fattiga i rurala områden (Potter et.al. s. 444, 447) Som exempel kan nämnas Brasilien där 73 % av befolkningen på landsbygden lever i fattigdom jämfört med 38 % i urbana områden (Potter et al. s. 399). Man skulle kunna argumentera för att utbredd fattigdom snarare ger incitament för den rurala befolkningen att organisera sig politiskt för att förbättra sin situation, än att fattigdom skulle vara ett hinder för aktivt politiskt deltagande.

Varshney menar att den politiska kraften i fattigare delar av samhället, framförallt i u-länder, ofta blir begränsad av att många röstar efter etnicitet eller sociala grupper snarare än ekonomisk klass. Det här gör att trycket på politiker i demokratiska regeringar att för föra en god rural politik och driva politiska och ekonomiska policys som avhjälper fattigdom minskar betydligt, och förändringar uteblir (Varshney 2005 s. 6-7). I vissa länder kan de rurala intressena inte heller samarbeta på ett effektivt sätt på grund av ideologiska skillnader. Detta gällde till exempel i Ryssland efter kommunisttiden då den rurala befolkningen var uppdelade i ett liberalt läger och ett konservativt. Oförmågan att samarbeta ledde till att de rurala partierna inte kunde inta en enad front mot de urbant lokaliserade politiska partierna och de kunde därmed inte få tillräcklig med politisk makt för att effektivt sätta stopp för den urban bias som förekom (Wegren 2002 s. 464).

Ett annat hinder för befolkningen på landsbygden att organisera sig kan vara interna motsättningar och rådande maktstrukturer inom den rurala sektorn. Detta bidrar till att rurala intressen inte representeras fullt ut politiskt och att vissa delar av den rurala sektorn blir kvar i kronisk fattigdom. Till exempel i Brasilien har den rurala eliten historiskt dominerat den rurala politiska agendan, och i vissa fall använt sig av våldsamt förtryck för att kuva den rurala underklassen. Det här legitimerades till stor del av haciendasystemet, som upprättades för att effektivisera jordbruket och därmed kunna förse staten med mer mat och rurala produkter till lägre priser. Haciendasystemet innebar att en stor del av den brukbara marken ägdes av en liten rural elit, och att marken brukades av den rurala underklassen, som tvingades arbeta under slavlika förhållanden. Stark socioekonomisk kontroll över de lägre klasserna i det rurala samhället sågs i många fall som en nödvändig förutsättning för politisk och social stabilitet. Trots att det här systemet officiellt är avskaffat lever de underliggande maktstrukturerna och den extrema polariseringen mellan rurala eliter och underklassen kvar än idag i Brasilien, och liknande förhållanden kan återfinnas genom stora delar av Latinamerika. En rad utlovade reformer för rättvisare socioekonomiska förhållanden på landsbygden och omfördelning av land har aldrig förverkligats i praktiken i Brasilien, och i många avseenden ligger den verkliga politiska makten kvar hos den rurala eliten. (Grzybowski, 1990 s. 22-26)

Som vi kan se finns det alltså många interna faktorer som kan bidra till att den rurala befolkningen blir exkluderad politiskt och inte kan på ett effektivt sätt hävda sina politiska intressen. Gemensamt är dock att makten centreras till urbana områden, och att den rurala befolkningen fortsätter leva i kronisk fattigdom.

Utbredd fattigdom minskar sannolikheten för att folk ska gå i skolan. Utbildning är en viktig faktor för politiskt deltagande, i både etablerade demokratier och nya demokratier (McAllister, White 2009 s. 195). Detta säger dock inget om situationen på landsbygden. I de rurala områdena är tillgång till utbildning ett allvarligt problem. Befolkningen på landsbygden har generellt en lägre nivå av utbildning (se tabell 2). Detta skulle kunna bero på långa avstånd till skolor och att föräldrar prioriterar att barnen stannar hemma för att hjälpa till att försörja familjen. Många familjer har inte dessutom inte råd att skicka sina barn till skolan. Av alla barn som inte har tillgång till grundutbildning bor 82 % i rurala områden (Bruneforth et al. 2005 s. 39). I länder som är dominerande rurala borde därför förutsättningarna för brett folkligt deltagande i politiken vara sämre, vilket kan ha påverkan på demokratin i dessa länder.

Det finns en avsevärd skillnad mellan andelen barn från rurala områden och andelen barn från urbana områden som går i lågstadiet. Medan det är 18 % av de urbana barnen som inte får någon tillgång till utbildning är det 30 % av barnen på landsbygden som inte går i skolan (statistiken grundar sig i det här fallet på siffror från 80 länder, västländerna är exkluderade). Det är alltså nästan dubbelt så stor risk för att ett barn som bor i ett ruralt område inte ska få tillgång till grundläggande utbildning. Dessa siffror varierar betydligt från land till land. I vissa u-länder, såsom Etiopien, Burkina Faso och Malawi, går över 90 % av de rurala barnen inte i skolan. Huvuddelen av barn i u-länder är bosatta i rurala områden, vilket innebär att 82 % av alla barn som inte går i förskolan bor på landsbygden. (Bruneforth et al. 2005 s. 39).

Rurala barns förutsättningar för att utbilda sig är alltså ytterst begränsade på många håll i världen. Men även vid de tillfällen där människor på landsbygden lyckas få tillgång till högre utbildning finns det problem; de som har möjlighet att utbilda sig vid universitet eller liknande flyttar till städerna eftersom det är där dessa institutioner är lokaliserade. Få av dessa människor återvänder till landsbygden efter avlagd examen, de tjänar mer på att stanna i städerna; arbetsmöjligheterna är större och så även lönen i de flesta fall. Landsbygden har därmed få möjligheter till tillväxt och utveckling då det finns mycket litet humankapital i dessa områden. Detta är ett fenomen som Lipton benämner som "rural skill drain", en företeelse som medverkar till att hålla kvar landsbygden i fattigdom (Lipton 1977 s. 259 f.).

Vi kan därmed dra slutsatsen att det ligger viss tyngd i de teorier som används för att förklara demokratiproblem, och att dessa går att applicera även i en rural kontext. Däremot är det svårt att säga vad det är som påverkar vad - är det fattigdom som leder till urban bias, eller är fattigdomen på landsbygden ett resultat av urban bias policys? Samma resonemang kan appliceras på utbildning. Förmodligen påverkar och interagerar alla dessa faktorer ständigt med varandra, och att det liksom med hönan och ägget är omöjligt att med säkerhet säga vad som kom först.

6. Slutsats

Den här uppsatsen har på två olika plan, teoretiskt och statistiskt, undersökt sambandet mellan rural befolkning och demokrati. Det statistiska sambandet mellan demokrati och urban befolkning var svagare än vi hade hoppats på, men stärker vår hypotes i och med att sambandet mellan urban/icke-agrar befolkning och demokrati är signifikant även under kontroll för andra variabler i en regressionsanalys. Därmed kan man konstatera att urban, respektive icke-agrar befolkning har en fristående negativ effekt på demokrati. Däremot kan man inte med lika stor säkerhet säga att detta uttryckligen beror på urban bias eller ofördelaktiga ekonomiska och sociala förutsättningar. Ett sådant påstående skulle behöva underbyggas med en mer detaljerad statistisk analys, och kräver mer utförligt material än det vi har tillgång till i nuläget.

På det teoretiska planet tycker vi oss dock ha funnit belägg för att det finns en rural problematik i relation till demokrati och att den till viss del kan förklaras med existerande teoribildningar. Dock är det som tidigare nämnt svårt att inkorporera de mer abstrakta värdena som nämns i vår teori i en statistisk analys, till exempel hur man ser på det urbana respektive det rurala samhället, rådande maktstrukturer och hur politiska beslut indirekt påverkar individer i stad och på landsbygden. Därför bör våra slutsatser på det här planet tolkas som spekulativa, och är snarare resultatet av ett teoretiskt resonemang än ett samband som kan styrkas av statistiska uträkningar.

Förhållandet mellan stad och landsbygd i relation till demokrati, är ett område som vi tycker är underrepresenterat inom dagens forskning. Demokrati relateras sällan till geografiska aspekter, och är ett område som med fördel skulle kunna utvecklas med ytterligare forskning och djupare analys. Närmare statistisk undersökning av framförallt de regionala skillnaderna i politiskt deltagande skulle ge en klarare bild av den rurala problematiken och ge djupare insyn i hur demokratiseringsprocesser fungerar, och även hur dessa begränsas av geografiska och sociala förhållanden.

7. Referenser

- Bernhagen, Patrick 2009. "Democracy, Business and the Economy" i Haerpfer, Christian – Bernhagen, Patrick – Inglehart, Ronald F – Welzel, Christian (eds.) 2009. *Democratization*. Oxford & New York: Oxford University Press. s. 127-126
- Bruneforth, M. Huebler, F. Loaiza. E. 2005 "Children out of school: Measuring exclusion from primary education" UNESCO Institute for Statistics (UIS), and UNICEF, 2005, Montreal, UIS. (elektronisk) tillgänglig: http://www.childinfo.org/education_publications.html Hämtad: 2011-05-20
- Bogaards, M. 2009. "Electoral Systems and Institutional Design in New Democracies" i Haerpfer, Christian – Bernhagen, Patrick – Inglehart, Ronald F – Welzel, Christian (eds.) 2009. *Democratization*. Oxford & New York: Oxford University Press. s. 219-234
- Chakraborty D., Guha A. 2009 'Infrastructure and Economic Growth in India: Analysing the Village-level Connectivity Scenario of the States' *Journal of Infrastructure Development* vol. 1 no. 1 s. 67-86 Google Scholar. Hämtad: 2011-05-03
- Desai, Vandana - Potter, Robert (eds.) 2008. *The Companion to Development Studies*. (2:a uppl.) London: Hodder Education 2008
- Dicken, Peter 2007: *Global Shift. Mapping the change contours of the world economy*.(5:e uppl.). SAGE Publications. London.
- Esaiasson, Peter, et al, 2007. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (3:e uppl.) Stockholm: Norstedts juridik.
- FAOSTAT, Food and Agriculture Organization of the United Nations (Elektronisk) tillgänglig: <http://faostat.fao.org/site/375/default.aspx> Hämtad 2011-05-18
- Fish, M. Steven. Wittenberg, Jason 2009. "Failed Democratization" i Haerpfer, Christian – Bernhagen, Patrick – Inglehart, Ronald F – Welzel, Christian (eds.) 2009. *Democratization*. Oxford & New York: Oxford University Press. s. 249-268
- Green, E 2008, 'Patronage, Power and Pork in Rural Africa', *Conference Papers -- American Political Science Association*, p. 1, Political Science Complete, EBSCOhost, hämtad: 2011-05-05
- Grzybowski, C 1990, 'Rural workers' movements and democratisation in Brazil', *The Journal of Development Studies*, 26, 4, pp. 19-43, E-Journals, EBSCOhost, hämtad: 2011-05-05
- Glaeser, E. Ponzetto, G. Shleifer, A. 2007, "Why does Democracy need Education?" *Journal of economic growth*, vol. 12, nr 2. SpringerLink, hämtad: 2011-05-05.
- Hadenius, Axel, 1992. *Democracy and development*. Cambridge: Cambridge Univ. Press 1992.
- Körner, S. Wahlgren, L. 2006 *Statistisk dataanalys*. Lund. Studentlitteratur 2006
- Lara, F, & Morales, H 1990, 'The peasant movement and the challenge of rural democratisation in the Philippines', *The Journal of Development Studies*, Vol. 26, No. 4, pp. 143-162, E-Journals, EBSCOhost, hämtad: 2011-05-05.

- Lewis-Beck, M, S. 1993. *Regression Analysis*. London: Sage
- Lipset, S. M. 1959. 'Some Social Requisites of Democracy: Economic Development and Political Legitimacy' *The American Political Science Review*, Vol. 53, No. 1, pp. 69-105, JSTOR. Hämtad: 2011-05-11.
- Lipton, M. 1977. *Why poor people stay poor: a study of urban bias in world development*. London:, Temple Smith, Aldershot, Avebury.
- Mackenzie, D 2011, 'Egypt, Tunisia: hit by the global food crisis', *New Scientist*, 209, 2799, p. 01, Academic Search Complete, EBSCOhost, hämtad: 2011-05-22.
- McAllister, I. White, S. 2009. "Conventional Citizen Participation" i Haerpfer, Christian – Bernhagen, Patrich – Inglehart, Ronald F – Welzel, Christian (eds.) 2009. *Democratization*. Oxford & New York: Oxford University Press. s. 186-219
- Potter, Robert B., Binns, Tony, Elliot, Jennifer A. and Smith, David. 2008. *Geographies of Development*. (3:e uppl.). Pearson, Prentice Hall, Harlow.
- Rose, Richard 2009 "Democratic and undemocratic States" i Haerpfer, Christian – Bernhagen, Patrich – Inglehart, Ronald F – Welzel, Christian (eds.) 2009. *Democratization*. Oxford & New York: Oxford University Press. s. 10-24
- Varshney, A 1993, 'Introduction: Urban Bias in perspective', *The Journal of Development Studies*, 29, 4, pp. 3-22, E-Journals, EBSCOhost, hämtad: 2011-04-19
- Varshney, A 2005, 'Democracy and Poverty', *Measuring Empowerment: Cross-Disciplinary Perspectives* pp. 383-401 Washington, D.C.: EconLit, EBSCOhost, hämtad: 2011-05-05.
- Wegren, SK 2002, 'Democratization and Urban Bias in Postcommunist Russia', *Comparative Politics*, 34, 4, p. 457, Academic Search Complete, EBSCOhost, hämtad: 2011-04-19
- Wells, R 2008, 'The effect of education on democratisation: a review of past literature and suggestions for a globalised context', *Globalisation, Societies and Education*, 6, 2, pp. 105-117, E-Journals, EBSCOhost, hämtad: 2011-05-05.
- Welzel, Christian 2009 "Theories of Democratization" i Haerpfer, Christian – Bernhagen, Patrich – Inglehart, Ronald F – Welzel, Christian (eds.) 2009. *Democratization*. Oxford & New York: Oxford University Press. S. 74.88
- QoG, Quality of Government, *SPSS codebook*. (elektronisk databas), Göteborgs Universitet.

8. Appendix

Variabelnamn i SPSS:

andel muslimer: *lp_muslim80*
BNP per capita: *wdi_gdpc*
bränsle export: *wdi_fe*
demokrati: *van_indexfe*
ekonomisk jämlikhet: *uw_gini*
etnisk fraktionisering: *al_ethnic*
Fattigdom: *wdi_pb125*
HDI: *undp_hdi*
icke-agrar befolkning: *van_nagric*
Korruption: *ti_cpi*
militärutgifter: *wdi_megdp*
Statsskick: *gtm_parl*
urbanisering: *wdi_urban*
utbildning: *ihme_ayef* och *ihme_ayem*